

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 746/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Kurdziel
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Krzysztof Malinowski

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2022 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej
w W.

przeciwko W. K., M. K. i (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 7 marca 2019 r. sygn. akt I C 886/18

1. oddala apelację;

2. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 15.000 zł (piętnaście tysięcy złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Beata Kurdziel

Sygn. akt I ACa 746/20

UZASADNIENIE

Strona powodowa Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w pozwie wniesionym przeciwko (...) Spółce z o.o. z siedzibą w N., W. K. i M. K. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani mają solidarnie zapłacić na rzecz strony powodowej kwotę 3.952.480,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 września 2016 r. do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie żądania strona powodowa wskazała, że w dniu 17 września 2013 r. zawarła z pozwaną spółką umowę kredytu nieodnawialnego w kwocie 3.907.500 zł, zmienioną później dwunastoma aneksami. Zabezpieczenie spłaty kredytu stanowił m.in. weksel in blanco wystawiony przez kredytobiorcę, a poręczony przez W. K. i M. K.. Zgodnie z

treścią deklaracji wekslowej strona powodowa miała prawo wypełnić weksel w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu kredytobiorcy z tytułu umowy kredytu wraz z odsetkami i kosztami. Wobec zaprzestania spłaty kredytu strona powodowa pismem z dnia 31 marca 2016 r. wypowiedziała spółce umowę kredytu, a następnie wypełniła weksel na kwotę 3.952.480,50 zł, odpowiadającą sumie zadłużenia kredytobiorcy i wezwała pozwanych do wykupienia weksla, oznaczając termin jego płatności na dzień 26 września 2016 r., jednak pozwani do dnia wniesienia pozwu nie uregulowali zobowiązania (wezwanie dotarło do poręczycieli w dniu 29 września 2016 r.).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt (...), Sąd Okręgowy w W.Wydział XXV Cywilny orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwani wskazali, że weksel in blanco jest nieważny, gdyż w dniu jego podpisania (27 listopada 2014 r.) P. M., który podpisał się na wekslu w imieniu pozwanej spółki jako jej prezes, nie pełnił już żadnej funkcji w zarządzie spółki i tym samym nie był uprawniony do zaciągania zobowiązań w jej imieniu. Nadto deklaracja wekslowa nie dawała stronie powodowej uprawnienia do wypełnienia weksla wystawionego przez P. M. i nie dawała jej uprawnienia do formułowania roszczeń z tytułu zobowiązań zaciągniętych przez falsus procuratora. Wobec nieważności weksla strona powodowa nie wykazała innymi dowodami zasadności roszczenia. W ocenie pozwanych nieważnością dotknięte są także poręczenia udzielone przez W. K. i M. K., a to z uwagi na zawarcie ich w treści deklaracji wekslowej, a nie bezpośrednio na wekslu bądź na przedłużku (podpisy pozwanych W. K. i M. K. nie znajdują się na wekslu). Nadto poręczyciele nie poręczali za zobowiązanie wekslowe P. M., tylko spółki, a samo stwierdzenie nieważności weksla wystarcza do przyjęcia nieważności awalu i braku odpowiedzialności awalistów. Pozwani wskazali również, że nie posiadają legitymacji biernej w postępowaniu – nie są bowiem dłużnikami wekslowymi. Powołali się przy tym na treść art. 8 Prawa wekslowego, który stanowi, że ten, kto podpisał weksel jako przedstawiciel innej osoby, nie będąc umocowanym do działania w jej imieniu, odpowiada wekslowo sam. Podnieśli również, że wypełnienie weksla własnego z oznaczeniem daty wystawienia w tym samym dniu co data zawarcia deklaracji wekslowej stanowi nadużycie prawa podmiotowego.

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa wniosła o utrzymanie nakazu zapłaty w całości w mocy. Wskazała, że weksel został podpisany przez P. M. w dniu udzielenia kredytu (tj. 17 września 2013 r.), gdy był on jeszcze prezesem zarządu pozwanej spółki, a nie w dniu 27 listopada 2014 r., wyjaśniając przy tym, że określenie daty wystawienia weksla na dzień 27 listopada 2014 r. wynikało z błędu popełnionego przez pracownika banku przy jego uzupełnianiu. Odnosząc się do zarzutu nieważności poręczeń wekslowych strona powodowa wskazała, że oświadczenia o poręczeniu zostały złożone nie tylko na deklaracji wekslowej, lecz także na odwrocie samego weksla i tym samym pozostają ważne i skuteczne.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem wydanym w dniu 7 marca 2019r. utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty z dnia 14 lutego 2017 r. wydany przez Sąd Okręgowy w W.XXV Wydział Cywilny w postępowaniu nakazowym do sygn. (...) oraz zasądził solidarnie od pozwanych (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N., W. K. i M. K. na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 7.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu ww. wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że bezsporne w sprawie były, iż w dniu 17 września 2013 r. Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z (...) spółką z o.o. z siedzibą w N. umowę kredytu nieodnawialnego nr (...) na kwotę 3.907.500,00 zł. W okresie od dnia 31 października 2012 r. do dnia 14 lutego 2014 r. prezesem pozwanej (...) spółki z o.o. z siedzibą w N., uprawnionym do jej samodzielnej reprezentacji, był P. M., który po tym okresie nie pełnił już żadnej funkcji w spółce.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zabezpieczeniem umowy kredytu z dnia 17 września 2013 r. miał być m.in. weksel in blanco wystawiony w dniu podpisania umowy przez kredytobiorcę, a poręczony przez P. M. – prezesa spółki oraz W. K. – dyrektora handlowego.

Zgodnie z procedurami przejętymi w Banku (...), w dniu zawarcia umowy kredytu weksel został wystawiony i podpisany w imieniu kredytobiorcy przez P. M. - ówczesnego prezesa spółki (...) spółki z o.o. W wekslu nie wpisano daty jego wystawienia.

Jednocześnie została złożona pierwsza deklaracja wekslowa, podpisana również przez P. M. działającego w imieniu (...) spółki z o.o. oraz przez W. K. jako poręczyciela wekslowego.

W dniu 8 października 2013 r. strony zmieniły umowę kredytu w zakresie m.in. wskazania osób poręczających weksel. Zmiana ta wynikała z wniosku kredytobiorcy w przedmiocie zamiany poręczyciela wekslowego z P. M. na M. K., w tym samym dniu W. K. oraz M. K. złożyli podpisy na wekslu jako poręczyciele. Jednocześnie została sporządzona nowa deklaracja wekslowa, odzwierciedlająca wprowadzone zmiany.

Umowa kredytu była wielokrotnie aneksowana. Przy podpisywaniu aneksów do umowy często dochodziło również do zmian samej deklaracji wekslowej. Ostatnia z takich zmian miała miejsce w dniu 27 listopada 2014 r., przy podpisywaniu aneksu nr (...), wraz z którym powód i pozwana spółka podpisali deklarację wekslową, co było zgodne z ówczesną praktyką powodowego banku. Pozwani W. K. i M. K. wyrazili zgodę na treść deklaracji wekslowej z dnia 27 listopada 2014 r.

Wobec zaprzestania spłaty kredytu przez kredytobiorcę Bank pismem z dnia 31 marca 2016 r. wypowiedział umowę kredytu, jednocześnie wzywając spółkę do spłaty kwoty zadłużenia w wysokości 3.827.714,47 zł. Wypowiedzenie zostało nadane na adres spółki, W. K. oraz M. K. i zostało doręczone każdemu z nich w dniu 19 kwietnia 2016 r.

W dniu 8 września 2016 zadłużenie (...) spółki z o.o. z tytułu umowy kredytu wynosiło 3.952.480,50 zł.

Z uwagi na brak spłaty zadłużenia Bank wypełnił weksel na kwotę 3.952.480,50 zł, wpisując jednocześnie datę jego wystawienia na dzień 27 listopada 2014 r. oraz termin jego płatności na dzień 26 września 2016 r. Oznaczenie daty wystawienia weksla na dzień 27 listopada 2014 r. wynikało z błędu pracownika Banku, B. G., która przy wypełnianiu weksla jako datę wystawienia zamiast daty faktycznego wystawienia weksla wpisała datę widniejącą na ostatniej deklaracji wekslowej wystawionej do umowy. Pomyłka wynikała z tego, iż na pierwszej deklaracji wekslowej z dnia 17 września 2013 r. widniał podpis tylko jednego poręczyciela.

Wezwanie do wykupu weksla z dnia 8 września 2016 r. zostało nadane na adres spółki, W. K. oraz M. K. i zostało odebrane w dniu 29 września 2016 r. Pismami z dnia 30 września 2016 r. pozwani W. K. i M. K. poinformowali stronę powodową, że wezwania do wykupu weksla zostały przez nich odebrane w dniu 29 września 2016 r., wobec czego dotrzymanie wyznaczonego w nich terminu nie było możliwe. Jednocześnie zwrócili się o wyznaczenie nowego terminu wykupu weksla, którego dotrzymanie będzie możliwe. W odpowiedzi powód skierował do pozwanych W. K. i M. K. pisma z dnia 17 października 2016 r., w których poinformował o wysokości wierzytelności z tytułu poręczenia weksla i oświadczył, że wobec faktu upływu terminu 14 dni od daty odebrania przez pozwanych wezwań do wykupu weksla i niezaspokojenia roszczenia zachodzi brak podstaw do dalszego wydłużania terminu zapłaty.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, których autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana (poza datą wystawienia weksla) przez żadną ze stron i nie budziła wątpliwości Sądu. Zeznania świadków miały znaczenie przede wszystkim dla ustalenia daty wystawienia weksla. Jako wiarygodne ocenione zostały zeznania świadków Ź. S., G. P. i B. G. w zakresie, w jakim opisały one procedury obowiązujące w powodowym banku związane z zawarciem, zabezpieczeniem i kolejnymi aneksami do umowy kredytu, a także okoliczności wystawienia i wypełnienia weksla i sporządzenia deklaracji wekslowej. W szczególności za logiczne należało uznać wyjaśnienie świadków, iż w przypadku zawierania kolejnych aneksów do umowy nie były ustanawiane kolejne zabezpieczenia w postaci weksla in blanco, a jedynie zmieniane i dostosowywane do aktualnej treści umowy były kolejne deklaracje wekslowe. Jednocześnie z zeznań świadków, w szczególności świadka B. G. wynika jednoznacznie, że data wystawienia weksla nie jest prawdziwa, gdyż została umieszczona na nim omyłkowo. Zeznania te należy ocenić jako wiarygodne. Z jednej strony przedstawiają one logiczny i prawdopodobny przebieg zdarzeń,

gdyż tego rodzaju omyłka, polegająca na umieszczeniu na wekslu zamiast daty zawarcia umowy daty kolejnej deklaracji wekslowej mogła w rzeczywistości się zdarzyć wskutek zwykłego niedopatrzania. Z drugiej strony inna wersja wydarzeń, tj. sytuacja w której pracownicy powoda nie dokonali weryfikacji, czy osoba składająca podpis na wekslu imieniem spółki jest uprawniona do jej reprezentacji, w przypadku banku jest bardzo mało prawdopodobna w świetle zasad doświadczenia życiowego. Powszechnie wiadomy jest bowiem, że banki wymagają stosują własne procedury, w ramach których wszelkie dane, w oparciu o które dokonywane są czynności bankowe są drobiazgowo weryfikowane na podstawie dokumentów. Przedstawioną przez świadków wersję zdarzeń uwiarygadnia dodatkowo fakt, że środki z kredytu zostały wypłacone, a skoro weksel był jednym z zabezpieczeń przewidzianych umową, to przekazanie kredytobiorcy środków przez podpisanie weksła należy uznać za bardzo mało prawdopodobne.

W tak ustalonym stanie faktycznym w ocenie Sądu Okręgowego powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Strona powodowa wywodzi swoje żądanie z wystawionego przez (...) Spółkę z o.o. z siedzibą w N., a poręczonego przez pozwanych W. K. i M. K. weksła in blanco, który został następnie wypełniony przez powodową spółkę na kwotę 3.952.480,50 zł. Poza sporem pozostawał fakt zawarcia przez stronę powodową i pozwaną spółkę umowy kredytu z dnia 17 września 2013 r. oraz treść umowy. Spór dotyczył natomiast daty wystawienia weksła in blanco przez spółkę (...) i jego ważności oraz skuteczności poręczenia go przez pozwanych. Co do zasady pozwani nie zakwestionowali również istnienia niezaspokojonych należności wynikających z umowy kredytu dochodzonych pozwem i stanowiących sumę wekslową. Pozwani podnieśli natomiast zarzut wypełnienia weksła in blanco niezgodnie z porozumieniem wekslowym, zarzucając że weksel został podpisany przez osobę, która nie była w tym czasie członkiem zarządu pozwanej spółki, zatem działania tej osoby nie mogą skutkować powstaniem odpowiedzialności wekslowej pozwanej spółki, a w konsekwencji także pozostałych pozwanych, którzy nigdy nie poręczyli za zobowiązania P. M.. W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty podniesione przez pozwanych są niezasadne. W pierwszej kolejności należy wskazać, że na ważność weksła, z którego strona powodowa wywodzi swoje roszczenie, nie ma wpływu fakt opatrzenia go niewłaściwą datą. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, do podpisania weksła przez P. M. w imieniu pozwanej spółki doszło w dniu 17 września 2013 r., a nie w dniu 27 listopada 2014 r. Umieszczenie na wekslu tej drugiej daty nastąpiło na skutek omyłki pracownicy banku, co jednak nie skutkuje nieważnością weksła. Okolicznością bezsporną, dodatkowo potwierdzoną dołączonymi do pozwu odpisami pełnymi z KRS, jest fakt, że dniu 17 września 2013 r. P. M. był członkiem zarządu pozwanej spółki uprawnionym do jej jednoosobowej reprezentacji. Działania P. M. podejmowane imieniem pozwanej spółki w okresie do dnia 31 października 2012 r. do dnia 14 lutego 2014 r., w tym zaciąganie zobowiązań wekslowych, było zatem skuteczne wobec spółki. Bez wpływu na tę skuteczność pozostaje opatrzenie weksła błędną datą wystawienia, jeżeli możliwe jest ustalenie faktycznej daty umieszczenia podpisu na wekslu. Zgodnie art. 101 Prawa wekslowego weksel własny musi zawierać: nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksłu i podpis wystawcy weksłu. Przyjmuje się, że jedynie brak daty wystawienia powoduje, że weksel jest nieważny. Nie jest natomiast konieczne, żeby wpisana na wekslu data wystawienia była prawdziwa. Taki weksel będzie nieważny tylko wówczas, jeżeli data wystawienia jest późniejsza od daty płatności. Dopuszczalny zatem jest dowód na to, iż data wystawienia jest nieprawdziwa. Ciężar udowodnienia tego, zgodnie z ogólną regułą wynikającą z art. 6 k.c., spoczywa na osobie, która podnosi taki zarzut. W niniejszym postępowaniu strona powodowa wykazała, jaka jest faktyczna data wystawienia weksła, a data ta nie jest późniejsza od daty jego płatności. Weksel jest zatem ważny, wobec czego ważne jest wynikające z jego wystawienia zobowiązanie pozwanej spółki, co skutkuje przyjęciem, że żądanie pozwu jest zasadne wobec pozwanej (...) spółki z o.o. w N.. Wobec przyjęcia, że przedmiotowy weksel jest ważny nie zasługuje na uwzględnienie zarzut niezgodności wypełnienia weksła z porozumieniem wekslowym w odniesieniu do pozwanych W. K. i M. K.. Pozwani ci złożyli na wekslu poręczenie wekslowe, a także zaakceptowali treść deklaracji wekslowej z dnia 24 listopada 2014 r., wobec czego poręczenie wekslowe należy uznać za skuteczne. Pozwani nie kwestionowali prawidłowości wypełnienia weksła, w szczególności w zakresie kwoty pieniężnej, nie podnosili też innych zarzutów odnoszących się do istnienia i wysokości roszczenia dochodzonego przez powoda, wobec czego należy uznać, że skoro przedmiotowy weksel został wystawiony przez (...) spółkę z o.o. w N., zaś pozwani poręczyli jej zobowiązanie, to weksel został wypełniony zgodnie z deklaracją

wekslową z dnia 27 listopada 2014 r., wobec czego żądanie pozwu jest zasadne w całości także w odniesieniu do pozwanych W. K. i M. K..

Nie zasługuje na uwzględnienie również zarzut nieprawidłowego przedstawienia pozwanym weksła do zapłaty. Wskazać należy, że wprowadzając pozwani otrzymali wezwanie do wykupu weksła z zawiadomieniem o wypełnieniu weksła po wyznaczonym w dniu terminie płatności weksła, jednak w odpowiedzi zwrócili się jedynie o wyznaczenie innego terminu, nie kwestionowali natomiast istnienia ani wysokości swego zobowiązania, a tym samym prawidłowości wypełnienia weksła. Brak późniejszego zaspokojenia roszczenia w jakiegokolwiek części prowadzi do wniosku, że data doręczenia pozwanym wezwania do wykupu weksła z zawiadomieniem o wypełnieniu weksła nie miała wpływu na możliwość i wolę zaspokojenia przez pozwanych roszczenia, a tym samym pozostaje bez wpływu na zasadność powództwa.

Wobec powyższego, nakaz zapłaty z dnia 14 lutego 2017 r., wydany przez Sąd Okręgowy w W.w postępowaniu nakazowym podlegał utrzymaniu w mocy w całości na podstawie art. 496 k.p.c.

Apelacje od ww. wyroku wnieśli wszyscy pozwani, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. Naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

1) dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, polegającej na błędnym przyjęciu, że oznaczenie niewłaściwej daty wystawienia weksła nie powoduje jego nieważności;

2) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w przyznaniu waloru wiarygodności zeznań świadków Ź. S., G. P. oraz B. G. w zakresie opisu procedur obowiązujących w powodowym banku związanych z zawarciem, zabezpieczeniem oraz aneksowaniem umów kredytu, jak również okoliczności wystawienia i wypełnienia weksła i sporządzenia deklaracji wekslowej, podczas gdy świadkowie ci byli bezpośrednio zainteresowani wynikiem procesu i działali na korzyść swojego pracodawcy;

3) nieuprawnione przyjęcie, że pracownicy banku nie mogli popełnić błędu podczas weryfikacji uprawnień osoby składającej podpis na wekslu imieniem spółki;

2. Błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że pozwani zostali w sposób prawidłowy wezwani do wykupu weksła, podczas gdy wezwanie zostało do nich doręczone po dacie płatności weksła, co w konsekwencji doprowadziło do wytoczenia powództwa wbrew postanowieniom deklaracji wekslowej, wedle której powodowy bank zobowiązany był do uprzedniego wezwania strony pozwanej do wykupu weksła,

3. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 31 ustawy Prawo wekslowe, polegające na niezastosowaniu tego przepisu w sytuacji, gdy zaoferowane przez stronę powodową dowody - weksel bez oznaczenia „poręczam” lub innego równoznacznego, nie pozwalały na przyjęcie, że pozwani M. K. i W. K. udzielili poręczenia wekslowego, a w konsekwencji

4. Błąd w ustaleniach faktycznych, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, poprzez nieuprawnione przyjęcie, że pozwani M. K. i W. K. są zobowiązani do zapłaty dochodzonej przez stronę powodową kwoty, skoro pozwani ci nie udzielili poręczenia na wekslu.

W oparciu o ww. zarzuty pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanych zwrotu kosztów procesu.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie.

Rozważania dotyczące podniesionych przez pozwanych zarzutów rozpocząć należy od wskazania, iż na rozprawie apelacyjnej w dniu 28 stycznia 2022r. oraz w dniu 14 lutego 2022r. – po okazaniu oryginału weksla – pozwani W. K. oraz M. K. złożyli oświadczenia, że podpisy znajdujące się na oryginale weksla wystawionego na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez stronę powodową na podstawie umowy kredytowej z dnia 17 września 2013r., obok słów poręczam (odwrotna strona weksla), są ich własnoręcznymi podpisami. W związku z powyższym, zawarty w apelacji zarzut, iż przedłożony przez stronę powodową weksel nie pozwala na przyjęcie, że ww. pozwani udzielili poręczenia wekslowego z uwagi na brak słowa „poręczam” i ich podpisów na wekslu, stał się całkowicie bezprzedmiotowy.

Przechodząc do zarzutów dotyczących naruszenia art. 233§1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w przyznaniu waloru wiarygodności zeznaniom Ż. S., G. P. oraz B. G. wskazać należy, że ocena ww. dowodów w zakresie opisu procedur obowiązujących w powodowym banku związanych z zawarciem, zabezpieczeniem oraz aneksowaniem umów kredytu oraz okoliczności związanych z wystawieniem i wypełnieniem weksla i sporządzenia deklaracji wekslowej dokonana przez Sąd Okręgowy jest oceną jak najbardziej prawidłową i zgodną z dyrektywami określonymi w ww. przepisie. Wskazać należy, że zgodnie z art. 233§1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ramy oceny swobodnej oceny dowodów są określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego rodzaju świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Wszystkimi wskazanym wyżej kryteriom odpowiada ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji. W szczególności ocena dowodów z zeznań świadków dokonana została w sposób obiektywny, rzetelny i wszechstronny. Okoliczność, że przesłuchani świadkowie są pracownikami powodowego banku sama w sobie nie podważa wiarygodności ich zeznań. Istotne jest, że zeznania świadków są wzajemnie spójne, dokładne oraz szczegółowe. Przede wszystkim jednak są zgodne z dowodami z dokumentów, które znajdują się w aktach. I tak, z treści załącznika nr 1 umowy kredytu nieodnawialnego Nr (...) z dnia 17 września 2013r. zatytułowanego „Szczegółowe Warunki Umowy” wynika, że zabezpieczeniem kredytu będzie weksel in blanco kredytobiorcy, poręczony przez P. M. oraz W. K.. Z kolei z załącznika nr 1 aneksu nr (...) do ww. umowy kredytu z dnia 8 października 2013r. wynika, że dokonano zmiany osób mających poręczyć weksel, wskazując, że poręczycielami będą W. K. i M. K.. Okoliczność zmiany osób będących poręczycielami wynika także z deklaracji wekslowych z dnia 17 września 2013r. oraz 8 października 2013r. Z pierwszej z nich wynika, że poręczycielami zostają W. K. i P. M., a z drugiej – że poręczycielami będą M. K. i W. K.. Na deklaracji z dnia 17 września 2013r. znajduje się podpis tylko jednego poręczyciela – W. K., a na deklaracji z 8 października 2013r. – podpisy poręczycieli W. K. i M. K.. Z treścią ww. dokumentów korespondują zeznania świadków. Świadek G. P. zeznała, że weksel zabezpieczający umowę kredytu wystawiany jest przy podpisaniu umowy, co następuje z podpisaniem deklaracji wekslowej. Te zeznania potwierdzone są deklaracją wekslową z 17 września 2013r., podpisaną właśnie z dnia zawarcia umowy kredytu. Jest dla Sądu oczywiste, że deklaracja musiała być sporządzona, gdy sam weksel został już wystawiony, co wynika z jej treści („w załączeniu składamy do dyspozycji banku weksel”). Z kolei z zeznań świadka Ż. S. wprost wynika, że weksel został podpisany w imieniu kredytobiorcy przez ówczesnego prezesa spółki P. M. i był on podpisany w dniu zawarcia umowy kredytu oraz deklaracji wekslowej. Uprawnienie osoby występującej w imieniu danego podmiotu sprawdzane jest każdorazowo na podstawie stosownych dokumentów (odpisu KRS oraz dowodu tożsamości). Świadek pamiętała, że weksel in blanco zabezpieczający umowę kredytu zawartą przez (...) miał być początkowo poręczony przez inne osoby, a następnie aneksem dokonano zmiany poręczycieli (co wynika także z opisanych wyżej dokumentów). Z kolei okoliczności wypełnienia weksla oraz przyczyny błędnego wpisania daty jego wystawienia wynikają z zeznań świadka B. G., która w sposób logiczny opisała przyczynę pomyłki w zakresie wpisywanej daty wystawienia weksla, podając, że była to data jednej z deklaracji wekslowych podpisywanych przy okazji zawierania aneksów do umowy kredytu.

Nie można także zarzucić, aby Sąd Okręgowy na tle przeprowadzonych dowodów budował wnioski, które z nich nie wynikają. Całością dowodów uprawniał sąd I instancji do ustalenia, że weksel in blanco zabezpieczający roszczenia z umowy kredytu został wystawiony w dniu zawarcia umowy tj. 17 września 2013r. i podpisany w tym dniu przez

uprawnionego do działania w imieniu strony pozwanej (...) sp. z o.o. w N. – prezesa zarządu spółki P. M.. W dniu wystawienia weksla deklarację wekslową datowaną na 17 września 2013r. podpisał w imieniu spółki (...) oraz jako poręczyciel W. K.. Z uwagi na zmianę osób poręczycieli, w dniu 8 października zawarty został aneks do umowy kredytu, w którego załączniku jako poręczycieli wskazano W. K. i M. K. i te osoby w tym dniu podpisały weksel jako poręczyciele. Podczas wypełniania weksla in blanco pracownik banku omyłkowo wpisał jako datę jego wystawienia 27 listopada 2014r. zamiast 17 września 2013r.

Wobec powyższego ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd I instancji Sąd Apelacyjny w całości przyjmuje za własne. Ustaleń tych w żaden sposób nie podważa dowód z przesłuchania pozwanych W. K. i M. K. przeprowadzony w toku postępowania apelacyjnego. Zeznania te w części dotyczącej daty podpisania weksla (co według pozwanych nastąpiło dopiero w 2014r.) są całkowicie nieprzekonywujące, pozostają one bowiem w sprzeczności z dowodami z dokumentów w postaci aneksu nr (...) z załącznikiem nr 1 do umowy kredytu oraz deklaracji wekslowych z 17 września 2013r. i 8 października 2013r. Jest ponadto niewiarygodne, aby pracownicy banku, wbrew postanowieniom określonym w szczegółowych warunkach kredytu nie uzyskali podpisów poręczycieli na wekslu in blanco bezpośrednio po zawarciu aneksu z 8 października 2013r.

Sąd Apelacyjny podziela także rozważania prawne Sądu Okręgowego, w tym w szczególności stanowisko, zgodnie z którym opatrzenie weksla nieprawdziwą datą wystawienia nie powoduje jego nieważności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2004r., sygn. akt I CK 21/03; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 czerwca 2013r., sygn. akt I ACa 446/13). Podkreślić w tym miejscu należy, zarzut dotyczący błędnego przyjęcia, że oznaczenie niewłaściwej daty wystawienia weksla nie powoduje jego nieważności jest zarzutem dotyczącym naruszenia prawa materialnego i wykładni art. 101 prawa wekslowego, a nie naruszeniem przepisów procesowych. Z wyżej wskazanych orzeczeń, w tym orzeczenia Sądu Najwyższego, które Sąd Apelacyjny podziela, wynika, że przepisy prawa wekslowego ustanawiają wymóg opatrzenia weksla datą wystawienia (art. 1, art. 101). Jest to wymóg formalny. Zatem weksel byłby nieważny, gdyby daty takiej nie zawierał, natomiast okoliczność, że jest to data nie odpowiadająca rzeczywistemu momentowi wręczenia niezupełnego weksla pozwanemu nie powoduje jego nieważności. Z orzecznictwa sądów oraz zgodnie ze stanowiskiem doktryny, dopuszczalny jest dowód na to, że data wystawienia weksla jest nieprawdziwa, przy czym ciężar dowodu spoczywa na stronie, która podnosi taki zarzut. Jak wyżej wskazano, przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe (w zakresie wniosków dowodowych zgłoszonych przez stronę powodową powołującą się na błędne określenie daty wystawienia weksla) wykazało, że rzeczywistą datą wystawienia jest data 17 września 2013r. Z uwagi na fakt, iż w tym dniu osobą uprawnioną do działania w imieniu spółki (...) był prezes zarządu spółki P. M., będący jednocześnie osobą podpisaną na wekslu za wystawcę weksla, należy przyjąć, że weksel jest ważny. Za ważne uznać należy także złożone poręczenia wekslowe. Powyższe rodzi odpowiedzialność wekslową wszystkich pozwanych (art. 101, 30 i 32 prawa wekslowego), w tym pozwanych W. K. i M. K. jako poręczycieli wekslowych, a nie jak członków zarządu spółki na podstawie art. 299 k.s.h., jak to wskazano w uzasadnieniu apelacji.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy są zarzuty dotyczące doręczenia pisma stanowiącego wezwanie do wykupu weksla już po dacie płatności weksla. Bezsporne było, że pisma strony powodowej datowane na 8 września 2016r. pozwani otrzymali w dniu 29 września 2016r. (okoliczność ta wynika wprost z odpowiedzi pozwanych na wezwania do zapłaty). Zauważyć należy, że nawet nieprzedstawienie weksla do wykupu nie ma wpływu na odpowiedzialność wystawcy weksla ani odpowiedzialność poręczycieli wekslowych (wyrok Sądu Najwyższego z 10 lutego 2010r., V CSK 288/2009). Nie można natomiast mówić o pozostawianiu ww. osób w zwłóce z zapłatą sumy wekslowej przed datą przedstawienia weksla do zapłaty. Skoro pozwani otrzymali wezwania do wykupu weksla w dniu 29 września 2016r., strona powodowa uprawniona była do żądania ustawowych odsetek za opóźnienie od dnia 30 września 2016r.

Wobec powyższego, apelacje jako bezzasadne podlegały oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c., zasadzając solidarnie od pozwanych jako przegrywających spór na tym etapie postępowania na rzecz strony powodowej koszty postępowania obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 15.000zł, obliczone na podstawie §2 pkt 8 w zw. z §10 ust. 1

pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSA Beata Kurdziel